

Utvärderingsrapport med anledning av utvärdering av masterprogrammet och forskarutbildningen i didaktik

Inledning

Under 2022 genomgick masterprogrammet i utbildningsvetenskap med inriktning didaktik samt forskarutbildningen i didaktik en utvärdering enligt fakulteten för utbildningsvetenskapers utvärderingsmodell. Vid institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier leds arbetet med utbildningsutvärderingarna av biträdande prefekt i nära samarbete med företrädare för de olika utbildningar som institutionen ansvarar för. Det konkreta arbetet med självvärderingen genomförs av grupper knutna till respektive utbildning. I detta fall har en arbetsgrupp bestående av studierektor för masterprogrammet och forskarutbildningen i didaktik Kajsa Bråting, prof. Jenny Wiksten Folkeryd, prof. Leif Östman, docent Charlotte Engblom, docent Malena Lidar, doktoranden Jessica Haltorp och studenten Tracy Anne Fletcher Tjernberg arbetat med en självvärdering och tagit fram underlag till bedömargruppen.

Bedömargruppen, som utsetts av fakulteten för utbildningsvetenskaper efter förslag från prefekten, har bestått av docent Felix Ho, Uppsala universitet (ordförande för bedömargruppen), universitetslektor Jonas Emanuelsson, Göteborgs universitet, prof. Ninni Wahlström, Linnéuniversitetet samt doktorandrepresentant Selma Music, Göteborgs universitet.

Självvärderingen och det insamlade underlaget tillgängliggjordes för bedömargruppen i september 2022. Under ett platsbesök i november genomförde bedömargruppen intervjuer med följande grupperingar:

1. Organisation och administration för forskarutbildning i didaktik samt internationalisering
2. Forskarutbildning och forskargrupper didaktik
3. Doktorander i didaktik
4. Organisation och undervisning för masterprogrammet i didaktik

Utvärderingens genomförande

I enlighet med institutionens tidsplan genomfördes förberedelse för utvärderingen (sammanställning av material, författande av självvärdering, kontrakterande av extern bedömargrupp etc.) under vårterminen 2022 och bedömargruppens arbete under höstterminen 2022.

2023-06-01

Självvärdering

Självvärderingen är indelad i två delar, en för masterprogrammet i didaktik och en för forskarutbildningen i didaktik. Delen om masterprogrammet framarbetades av docent Charlotte Engblom, docent Malena Lidar, studenten Tracy Anne Fletcher Tjernberg och studierektor Kajsa Bråting. Delen om forskarutbildningen framarbetades av prof. Jenny Wiksten Folkeryd, prof. Leif Östman, doktoranden Jessica Haltorp och studierektor Kajsa Bråting. Vidare koordinerade studierektor Kajsa Bråting helheten och ansvarade för insamlingen och sammanställningen av underlag och dokumentation om utbildningarna.Handledarkollegiet i didaktik läste och kommenterade ett utkast av självvärderingen. Även doktoranderna i didaktik via Jessica Haltorp inbjöds att läsa och kommentera utkastet.

De två avsnitten i självvärderingen har var och ett behandlat de 11 utvärderingsaspekter föreskrivna i fakulteten för utbildningsvetenskapers modell för utbildningsutvärderingar (UTBVET 2018/153) och Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar (UFV 2015/475).

Underlag

Det underlag som togs fram och tillgängliggjordes för bedömargruppen bestod utöver självvärderingen av:

- Verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser från institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier (2015–2020)
- Kursplaner och litteraturlistor
- Kursvärderingar och kursrapporter
- Studiehandledningar
- Förteckning över undervisande personal
- Examinationsuppgifter samt exempel på inlämnade examinationer av studenter på masterprogrammet resp. doktorander
- Förteckning över doktorander, handledare, antagningar och disputationer under 2015-2020
- Studentdata: sökandesiffror (master) registreringar, godkända resultat, examinerade

Utvärderingsseminarium

Utvärderingsseminariet genomfördes den 30 januari 2023. Vid seminariet deltog bedömargruppen, arbetsgruppen som arbetat med självvärderingen, prefekt, biträdande prefekt och representanter från fakulteten. Vid seminariet presenterade bedömargruppen inledningsvis sina generella slutsatser av utvärderingen och därefter följde en öppen diskussion utifrån bedömargruppens utlåtande under ledning av Kajsa Bråting.

De viktigaste slutsatserna av utvärderingen

Arbetet med självvärderingen och den genomgripande översynen av utbildningarna har varit givande och gett insikter samt synliggjort områden som har utvecklingspotential. Vissa synpunkter som framkommit i bedömargruppens utvärdering har i olika utsträckning

2023-06-01

varit föremål för redan pågående kvalitetsarbeten inom didaktikkollegiet (till exempel arbete med att hitta nya former av institutionstjänstgöring för internationella doktorander).

Utifrån bedömargruppens rapport samt utvärderingsseminariet framkommer att såväl mastersprogrammet som forskarutbildningen i didaktik når målen i högskolelagen och högskoleförordningen samt examineras på ett ändamålsenligt och rättssäkert sätt. Vidare framkommer att båda utbildningarna vilar på vetenskaplig grund, främjar att studenters och doktoranders lärande sätts i centrum samt att verksamma lärare i båda utbildningarna har erforderlig formell kompetens.

Även om bedömargruppen anser att ämnet didaktik når upp till god kvalitet i relation till kriterierna för utvärderingen finns punkter att beakta i den fortsatta utvecklingen av masterprogrammet respektive forskarutbildningen i didaktik. Exempel på detta är perspektiv gällande internationalisering, hållbarhet och jämställdhet.

Styrkor med utbildningen

De främsta styrkorna med utbildningarna som lyfts fram i bedömarutlåtandet är följande punkter:

1. Båda utbildningarnas akademiska nivå i relation till målen i högskolelagen och högskoleförordningen är hög
2. Hög samlad kompetens och erfarenhet hos de undervisande lärarna på båda utbildningar
3. Stark koppling mellan kursernas innehåll och aktuell forskning på båda utbildningar
- 4.Handledarkollegiets arbete och funktion
5. Utbildningarnas struktur och innehåll bidrar tydligt till att främja att studenters och doktoranders lärande sätts i centrum

Identifierade svagheter och utvecklingsområden

De svagheter och utvecklingsområden hos utbildningarna som påpekats i bedömarutlåtandet kan sammanfattas med följande punkter:

1. Villkoren för internationella doktorander samt doktorander knutna till forskarskolor behöver ses över
2. Didaktikämnets sammanhållna profil samt progression avseende djup mellan kurserna på masterprogrammet bör stärkas, t ex med hjälp av behörighetskriterier.
3. Forskarutbildningen i didaktik bör se över villkoren för handledning samt hur handledare utses som ett led i att tydligare knyta doktorandprojekt till forskningsmiljöerna
4. Synliggöra högskoleförordningens mål i doktorandernas individuella studieplaner samt ta fram tydliga instruktioner för läsgruppen inför disputationer.

Utöver dessa övergripande punkter lyfter bedömargruppen fram följande mer specifika förbättringsförslag; utveckla kursmoment där masterstudenterna får öva på att presentera

2023-06-01

populärvetenskapligt respektive på engelska samt komplettera befintliga utvärderingsinstrument med andra former som t ex studentdialoger på båda utbildningar.

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

Bedömarutlåtandet har i sin helhet redan tagits upp som en punkt vid det nyinrättade ämneskollegiet i didaktik. Intentionen är att framledes lyfta fram de viktigaste punkterna separat vid ämneskollegiets respektive handledarkollegiets möten under innevarande läsår. Nedan tas utgångspunkt i de svagheter och föreslagna förbättringsområden som lyfts fram i avsnittet Identifierade svagheter och utvecklingsområden.

Vissa av de identifierade svagheter och utvecklingsområdena har i olika utsträckning redan varit föremål för pågående kvalitetsarbeten inom didaktikkollegiet. Detta gäller framförallt den första punkten avseende villkoren för internationella doktorander. Vid institutionen erbjuds vanligtvis doktoranderna institutionstjänstgöring i form av undervisning. I normalfallet innebär detta 20% av doktorandernas arbetstid och att anställningstiden som doktorand förlängs med motsvarande tid (sammanlagt 5 år). Då majoriteten av undervisningen vid institutionen ges på svenska finns inte möjlighet att erbjuda doktorander som inte kan undervisa på svenska lika stor mängd undervisning. Följaktligen försvåras möjligheten till pedagogisk meritering men också möjligheten till att förlängd anställningstid.

Vid institutionen har det redan genomförts åtgärder som syftar till att underlätta för de internationella doktoranderna att meritera sig pedagogiskt respektive skapa nya arbetsuppgifter för institutionstjänstgöring och därmed förlängd anställningstid. Exempelvis har de internationella doktoranderna fått tillgodogöra sig undervisning vid andra institutioner och lärosäten såväl inom och utanför Sverige som institutions-tjänstgöring. Vidare erhåller de internationella doktoranderna prolongation för deltagande i två högskolepedagogiska fortbildningskurser som ges på engelska vid Uppsala universitet. Institutionen har dessutom utvecklat en högskolepedagogisk kurs om 3 hp specifikt inriktad mot doktorander inom utbildningsvetenskap i syfte att stärka den pedagogiska meriteringen. Kursen ges på engelska med start vt 2023.

Institutionen kommer fortsätta arbetet med att underlätta för de internationella doktoranderna att erhålla institutionstjänstgöring och pedagogisk meritering. Samtidigt kommer de nuvarande villkoren för doktorandernas institutionstjänstgöring att tydliggöras i styrdokument och doktorandannonser.

När det gäller förstärkning av progression avseende djup mellan didaktikkurserna på masterprogrammet (punkt 2 ovan), sammanfaller detta bedömarutlåtande med motsvarande bedömarutlåtanden för andra inriktningar vid institutionens masterprogram. Detta är ett resultat av den nuvarande strukturen på masterprogrammet i utbildningsvetenskap vilken framförallt utgår från en progression på bredden mellan såväl programmets som inriktningarnas kurser. Svårigheten med bedömargruppens förslag att bygga in en progression på djupet genom höjda behörighetskriterier är det låga studentantal som råder vid flera av inriktningarna. Ett alternativ är att istället inrätta specifika förslag på studiegångar för masterstudenterna. Under innevarande år kommer denna punkt att behandlas under det kvalitets- och utvecklingsarbete som planeras utföras av studierektorer

2023-06-01

respektive inriktningsansvariga för masterprogrammet i utbildningsvetenskap vid institutionen.

Förstärkning av didaktikämnets sammanhållna profil på masterprogrammet (se punkt 2 ovan) kommer att följas upp på det nyinrättade ämneskollegiet i didaktik som leds av biträdande prefekt för didaktikområdet.

Gällande punkt 3 ovan framkommer i bedömarutlåtandet att det finns en stor spridning av hur ofta doktoranderna får handledning respektive på vems ansvar handledningstillfällen initieras. Detta problem kommer att behandlas som en separat punkt på handledarkollegiet i didaktik under innevarande termin. Även punkt 4 ovan, framtagande av instruktioner till läsgrupp, kommer att arbetas med på initiativ av handledarkollegiet.

Fakultetsnämndens slutsats och kommentar

Fakultetsnämnden anser att de planerade åtgärderna är adekvata och att utvärderingen inte föranleder några åtgärder utöver dessa. Utbildningsutskottet följer upp åtgärderna i sitt ordinarie arbete.